

ÉLÜNK

A Budaörsi Római Katolikus Egyházközség lapja

14. szám – 2003. április 13. – Húsvét

Húsvéti-mysterium!

Hívo, keresztény világunk legnagyobb, legmélyebb ünnepe Húsvét. Fokozhatnánk a legeket, de akkor sem találnánk meg – úgy érzem – a legalkalmasabb kifejezést, ami ennek az ünnepnek az üzenetét igazán közvetítené.

A Húsvét kifejezés csak nagyon szegényesen sejtet valamit abból, amit ezek a szent-napok megjelenítenek. Egy kicsit beszél arról, hogy a nagyböjti idő befejeződik, amikor a hústételtől való tartózkodás véget ér, hisz Jézus föltámadása mindezt feloldja. A húsvét szavunk nagyon keveset mond el mindabból, amit számunkra a mi Megváltónk azon az első húsvéton elmondott, elszenvedett, megmutatott. Sokkal többről van itt szó!

A latin Resurrectio Christi, Jézus feltámadása már sokkal többet kimond a kimondhatatlanból. Hisz Jézus feltámadásának megtapasztalása lesz az apostoli igehirdetés alapja.

És még mindig messze járunk attól, hogy ennek az ünnepnek teljes mondanivalóját megértsük. Annyira isteni tényről, isteni eseményről van itt szó, amit csak a mysterium kifejezéssel közelíthetünk meg. Ez a szó nemcsak titkot jelent, ennél sokkal többet. A számunkra fölfoghatatlan isteni gondolatot, isteni megnyilatkozást, amit ha csak egy kicsit is megsejtünk, Isten közelében érezzük magunkat.

Ezt a mysteriumot segíti megsejteni a Szent Liturgia mindig, de a Húsvéti időben különösen.

Isten Krisztusban kimondja magát, isteni fantáziájával az utolsó vacsorán „példát adtam nektek, úgy szeressétek egymást, ahogy én szerettelek benneteket.” (Jn 13,34)

Errol beszél megdöbbenően a lábmosás. Amikor átadja magát a kenyérben s borban, az Eucharisziában... felfoghatatlan! Igazi titok, a Szeretet isteni titka!

És nincs vége – jön a folytatás, és milyen folytatás! „Senkinek sincs nagyobb szeretete annál, mint aki életét adja barátaiért” és Jézus mindenkiért adja életét, mindenki az o barátja: a szenvedés mélysége, amit végig szenved és a szeretet magassága, amit a Golgota keresztje az egész világ elé tár. Isten így szerette a világot!

A kereszt tövébe omlik, roskad a hívo ember. Istent így érezni, ennyire közel érezni... térdre kényszerít. Még többet megsejt Istenből, a nagy Mysteriumból, a nagy Titokból. És még nincs vége!

A kereszt fájdalma, a sír bénító valósága a földre ver le, de Isten nem hagy a földön.

Et resurrexit tertia die - és föltámadott harmadnapra.

Ez már olyan váratlan, hogy követhetetlen: Isten kimondja magát a szeretetben és a föltámadott teljes életben.

A húsvéti mysterium nem egyetlen nap ünnepi pillanata. A liturgia megjelenítő erejében Isten maga tárja föl önmagát nekünk ezekben a szent napokban, és mi tesszük és lelkünk kitágult pupilláival rácsodálkozunk az önmagát feltáró Istenre. Alleluját énekelünk és örömteli lélekkel imádkozzuk: Uram jó nekünk Nálad lennünk, Veled lennünk, feléd sietnünk. Ámen!

Varga János plébános

A tartalomból:

<i>Volt egyszer egy passió</i>	2
<i>Dr. Batthyány-Strattmann László</i>	4
<i>II. János Pál pápa húsvéti üzenete</i>	4
<i>Már nagyon vártunk...</i>	5
<i>Egyházközségi képviselők – János atya</i>	6
<i>Húsvéti gondolatok</i>	7, 12
<i>A lakitelki konferenciáról</i>	8
<i>A Keresztény Front története</i>	8
<i>Dr. Bíró László püspök úr eloadásáról</i>	9
<i>Ifjúsági oldalak</i>	10
<i>Szép magyar csoda – Böjte Csabáról</i>	12
<i>Emmausz-járás</i>	13
<i>Jelentés a Rám-szakadékból</i>	14
<i>Dr. Semjén Zsolt eloadásáról</i>	15
<i>Hírek, vélemények</i>	16

Kiadja a Budaörsi Római Katolikus Egyházközség – Varga János plébános – 2040 Budaörs, Esze Tamás u. 1.

A lap ingyen elvihető, de a lap előállításának költségének fedezésére adományokat elfogadunk.

Szeretettel várjuk a kedves hívek írásait, javaslatait, apróhirdetéseit. Vállalkozók nevük feltüntetésével együtt is szponzorálhatják a lapot.

E példányok megjelentetését magánszemélyek támogatták. Köszönjük.

Megjelent 500 példányban, kézirat gyanánt.

Volt egyszer egy Passió...

Hetven esztendővel ezelőtt, 1933-ban mutatták be eloször Budaörsön Krisztus szenvedéstörténetét, a Budaörsi Passiót. Most, hetven esztendő után (2003-ban) ugyanazt a Budaörsi Passiót látja majd a kohegyi Passió-eloadásokra látogató közönség!

Nagy öröm az mindnyájunknak, hogy az eredeti mű elokerült, hogy megvan az eredeti Budaörsi Passió! A szorgos, türelmes és eredményes kutatás Joósz József érdeme, aki végül is Bató Andrásnál, Bató Géza egyik rokonánál megtalálta a Passió 1934-es német szövegkönyvét. Ez a szövegváltozat még gazdagabb, bovebb is az 1933-as első előadásnál. A Mi Urunk szenvedéstörténetét - Bató Géza munkáját - ugyanis a teológiaiailag kiválóan felkészült dr. Aubermann Miklós plébános kibovította, újabb bibliai szövegrészekkel gazdagította. Aubermann az 1930-as években több hittankönyv, egyházi szakmunka szerzője volt, a közös munka a Passiót így még gazdagabbá, hitelesebbé formálta. Ezt a végso változatot Mayer Erno káplán fordította németre.

Ettől kezdve – 1934 augusztus 26-tól – már két nyelven adta elő a Szendéstörténetet Budaörs kétszáz fonyi laikus színjászó közössége. A németül elokerült szövegkönyv azonban mindenkit rendkívüli feladat elé állított. A német szövegváltozat elokerült, de az a különös helyzet állt elő, hogy Bató Géza tanító és Aubermann Miklós plébános közös munkáját vissza kellett fordítani magyarra! Ezt a rendkívül érdekes feladatot boldogan vállaltam. Tudtam: nem egyszerű fordítói munkára kell vállalkoznom.

Az Újszövetségi Szentírásnak ugyanis 1953 óta Békés Gellért benccs szerzetes és Dalos Patrik ora toriánus atya kezébol új fordítása van, ezt használja a Katolikus Egyház. Bató és Aubermann összeköto szövegének fordítását Sarkady Sándor költö-mufordító ellenorizte.

Most már mindkét rendező, Dér András, a magyar változat és Frigyesi András, a Budapesti Német Színház forendezője eredeti, pontos szövegkönyvekből rendezhet. A feladat most is az, ami hetven évvel ezelőtt volt Bató Géza és Aubermann Miklós célja: lehetőleg minél több szövegrészt laikus színjászó jelenítsen

meg! Az pedig külön elony, ha valaki mindkét nyelvet beszéli, hiszen június 9-től június 15-ig a passiót váltakozva németül és magyarul adják elő a két rendező színjászói. Így mindenkire számítanak: a Lyra énekesre, öntevékeny, kétnyelvű színjászókra Budaörsről és a környék falvainak németül beszélő lakóira is.

A budaörsieket egy évtizeden át 1933-tól Magyar Oberammergau névvel emlegették. Ez kétségtelenül igaz is, mert a budaörsi előadások színjászói kezdetül fogva a falu németül és magyarul egyaránt beszélő lakosai voltak. Bató Géza fotanító passiójátékában 1933-tól a falu laikus színjászó lakosai vettek részt. Egyetlen Isten-áldotta tehetségű színész játszotta a főszerepet, a Krisztust megszemélyesítő, akkor 21 éves fiatalember. Ő Bató László volt, az Országos Színmuvészeti Akadémia akkor pályakezdo növendéke.

1933-ban ezt írja a Budapesti Hírlap a Budaörsi Passióról:

„A közönség meghatott suttogással nézi a muort. Ki alakítja Jézust? Bató László. A tanító húsz éves fia? Nem akarjuk hinni, mert hangja szelíd, férfias, bariton, mozdulata, játéka, meghatóan nemes. Szinte bölcs. Nincs benne semmi komédiás-ság. És ki játssza Kaifást? Egyszeru iparosember. Herczog Pál. Mennyi méltóság járásában. Mennyi lobogó szenvedély, gyulölet. A rendezés! Roppant nagy munka! Kétszáz szereplot kell mozgatni. Kituno munka! Bató Gézának, a tanítónak érdeme, aki a Passiót írta. Szép volt, megható volt. A szereplot játéka, muvészeti teljesítménye? Nem. Ennél sokkal több. Egyszeru emberek lelkének nagyszeru ajándéka!”

A kifejezést ugyan még nem használták: de a Budaörsi Passió már ekkor is Európa-passió volt!

Az angol Sphere 1934. szeptember 8-án ezt írja az akkor már kétnyelvű előadásokról:

„Körülbelül egy évvel ezelott a budaörsi tekintélyesebb falusi lakói összegyulötek és elhatározták, hogy passiót rendeznek. Legtöbbjük tej – és gyümölcstermelo gazdák, kevés iskolázottsággal, de nagy lelkesedéssel rögtön munkához láttak, s mind-egyik annyit áldozott, amennyire csak telt, megvették az anyagot és felépítették színpadjukat a hegyoldalon. Míg ez megtörtént, mások elokészítették a szöveget, és a rendezési tervet. Néhány hónap múlva megvolt az első előadás, és most egész Magyarországról, mint a hópihéek gyulönek össze az emberek, hogy megnézhessék ezeknek a tehetséges parasztnak az előadását. Názáreti Jézus: Ezt a szerepet tehetségesen játssza egy fiatal paraszt.”

Maga a híradás meseszeru, és egyszerűsít. A lényeg azonban igaz: Ahogy Oberammergauban: itt is egy egész falu játszotta Krisztus szenvedéstörténetét. Az a néhány percnyi filmtöredék, melyet Norbert Riedl a Nemzeti Filmarchívumban megtalált, hitelesen igazolja, hogy Bató László színinövendék meleg bariton hangon kérte: „Engedjétek hozzám a kisdedeket” Lukács evangéliuma szerint (19, 38.). A keresztfáldozat előtt az Apostolok így szóltak az Olajfák hegyén: „Békesség a mennyben, dicsőség a magasságban” Az Úr pedig lenézett Jeruzsálemre, és sírva fakadt. „Aztán így szólt: „Bár csak fölismeréd te is legalább ezen a napon, ami békességre szolgál! De sajnos, el van rejtve szemed elöl!”

Bárcsak ma is meghallgatnánk mindnyáján a Budaörsi Passió mindig korszeru üzenetét! A krisztusi tanítások eredeti alakjukban újra hallhatók lesznek 1933 után hetven évvel a Budaörsi Kohegyről. Bató Géza és Aubermann Miklós passiója újra korszeruvé vált, az egész világhoz szóló üzenet hallható majd Dér András és Frigyesi András kétnyelvű rendezésében.

Kovács József László

Virágvasárnap

Ötödik jelenet

Jézus: (bevonul a kapun, szemárcsikon ülve, tanítványaitól, és az ujjongó tömegetől körülvéve. Kiáltások: „Hozsanna Dávid fiának”, virágot szórnak eléje, szonyegot és felsoruhákat terítenek az útra. Hangok:) „Áldott legyen, aki az Úr nevében jo!”

Júdás: „Hozsanna a Királynak, Dávid fiának!” Izrael fiai, dicsoítsétek, magasztaljátok ot!

Mind: Hozsanna Dávid fiának! Hozsanna a mennyekbol! (a római orsége leváltják és megerosítik. A Pilátus palotájához vezető utat lezárják.)

Annas és Jubal: (Kaifás házából jönnek, követik az ujjongó tömeget, hogy aztán a templomnál eléjük álljanak)

Annas: Jubal, állítsd meg a népet, nyiss nekünk utat!

Jubal: Álljatok meg! Menjete az útból! Helyet a fopapnak!

Annas: Nem hallod, Rabbi, hogy mit kiabálnak ezek? Parancsolad meg a népnek, hogy hallgassanak, különben ránk hozod a rómaiak rémuralmát.

Jézus: (leszáll a szemárról, az állatot elvezetik) „Mondom nektek, ha ezek elhallgatnak, a kövek fognak megszólalni!” (Lk. 19, 39-40.)

Elso és második gyermek: Hozsanna Dávid fiának!

Annas: Hallod-e, mit kiáltanak ezek?

Jézus: Természetesen. De sohasem olvastad volna, hogy a kiskorúak és a csecsemők szájából tökéletes dicséret szól?

Júdás: Isten óvja a Messiást!

Mind: Hozsanna a Messiásnak!

Jézus: (szomorúan állva a templom lépcsőin) „Jaj neked, Jeruzsálem! Bárcsak fölsímnéd te is legalább ezen a napon, ami békességre szolgál! De sajnós, el van rejtve szemed előtt! Jönnek majd a napok, amikor sánccal vesz körül ellenséged, bekerít, és mindenfelől ostromol. Elpusztítanak Téged és gyermekeidet, akik benned laknak. Nem hagynak benned követ kövön, mert nem ismerted föl meglátogatásod idejét!” (Lk. 19, 41-44.)

Nathan: Ki ez az ember?

Joachim: O a Názáreti Jézus, a nagy próféta Galileából!

Tóbiás: O a Messiás Dávid törzséből.

Eleazar: Szép kis Messiás király az, aki trónja lépcsőjén sír és jajveszékelt!

Annas: Ez lenne a Messiás, aki csendesen lovagol egy számár hátán, ahelyett, hogy bátran harcban uzné el népe sanyargatóit! (dühösen megy el Juballal)

A nép: Hozsanna Dávid fiának! Hozsanna a Messiásnak! (a templom csarnokában nagy láрма hallatszik. Jézus belép, körbenéz, ostort fon, eluzi az árusokat, felborítja asztalaikat)

Jézus: „Írva van: Az én házam az imádság háza, ti pedig rablóbarlanggá tettétek” (Lk. 19, 46.) (Mt. 21, 13, Mk. 11, 17.) (Az árusok összeszedik áruikat, a papok figyelik a jelenetet a templom bejáratánál a kapuból. A nép eloretódul, és hozsannát kiált Jézusnak.)

Annas: Meddig turöd még ezt a lármát? A papok tiltsák meg a népnek a zajongást a templomban!

Kaifás: (elolép) Azonnal tiltsd meg a zajongást a templomban! Milyen jagon teszed ezt?

Jézus: Atyám háza az imádság háza, és ti az uzsorások és rablók barlangjává tettétek! (Lk. 19, 46.)

Kaifás: Ha te az Urat és Izrael Istenét atyádnak nevezed, „milyen csodajellel bizonyítod, hogy jogod van ehhez?” (Jn. 2, 18.)

Jézus: „Bontsátok le a templomot, én harmadnapra fölépítem azt!” (Jn. 2, 19.)

Annas: Hahaha! 46 évig építették és te 3 nap alatt újra fel akarod állítani?

Kaifás: Hagyjátok! Ez egy együgyü álmodozó! Menjünk!

Jubal: Fopap! Szerezzünk magunknak bizonyítékot, hogy o a népet uszítja! Engedd meg, hogy kérdést intézzek hozzá!

Kaifás: Kérdezz, Jubal!

Jubal: (Jézushoz) „Mester, tudjuk, hogy igazmondó vagy, és Isten útját az igazsághoz híven tanítod, és nem mások szerint igazodol, mert emberi tekintet nem vezérel. Mondd meg tehát, mi a véleményed: Szabad-e adót fizetni a császárnak, vagy nem?” (Mt. 22, 16-18.)

Jézus: „Mit kísértetek engem, képmutatók? Mutassátok az adópénzt!”

Jubal: Itt egy dénár!

Jézus: „Kinek a képe és fölirata ez?”

Levi: A császáré!

Jézus: „Adjátok meg tehát a császárnak, ami a császáré, Istennek pedig, ami az Istené! (Mt. 22, 22.) „Jaj nektek, írástudók és farizeusok, ti képmutatók! Bezárjátok a mennyek országát az emberek előtt.” (Mt. 23, 13.) „Fehérre meszelt sírokhoz hasonlítottok, amelyek kívülről ékesnek látszanak, de belül holtak csontjaival és mindenféle undoksággal vannak tele.” (Mt. 23, 17.) „Kígyók, viperafajzatok! Hogyan is kerülnétek el a kárhóztató ítéletet? Ezért küldök hozzátok prófétákat, bölcseket és írástudókat. Némelyeket közülük megölték és keresztre feszítettek, másokat megostoroztok a zsinagógákban, és városról városra üldöztök. Így rátok száll minden földön kiontott igaz vér, az igaz Ábel véreitol, Zakariásnak, Barakiás fiának véreig, akit megöltetek a templom és az oltár között, (...) (Mt. 23, 27-36.) Jaj neked, Jeruzsálem! Jeruzsálem! Te megöldöd a prófétákat, és megkövezed a hozzád küldötteket. Hányszor akartam egybegyujteni fiaidat, mint ahogy a tyúk gyujti szárnya alá a csibéit, de te nem akartad. Meglátjátok elhagyatott lesz házatok! (Mt. 23, 37-39.)

Annas: Most sem látjátok még, hogy mi a kötelességetek? Meddig turitek ezt a gyalázatot?

Kaifás: Ürítsék ki a templomot! Menjünk!

Jézus: Jöjjetek, menjünk az Olajfák hegyére! (elmege a tanítványaiaval)

János: (kinn) „Mester, nézd csak, mekkora kövek és micsoda épület!” (Mk. 13, 2.)

Jézus: Bizony mondom nektek, „nem marad itt ko kövön, amit le nem rombolnának!” (Mk. 13, 2.)

András: Mondd meg nekünk, mikor lesz s mi lesz a jele eljövetelednek és a világ végének?” (Mt. 24, 3.)

Jézus: „Vigyázzatok, senki ne vezessen félre titeket! Sokan jönnek majd az én nevemben, s azt mondják: Én vagyok a Krisztus, és sokat megtévesztenek. (Mt. 24, 6.) Számos hamis próféta támad, és sokat tévedésbe ejtenek” „Hamis próféták állnak elo, nagy jeleket és csodákat muvelnek, hogy a kiválasztottat megtévesszék”. „Akkor egyik nemzet a másik ellen támad. Éhség, dögvész, és földrengés lesz itt is, ott is. (...) Aztán majd sanyargatnak és megölnék titeket, s miattam gyulölölni fog minden nemzet. (...) A gonoszság elhatalmasodásával sok szívben kihul a szeretet, de aki állhatatos marad mindvégig, az üdvözül. Isten országának ezt az örömhíret pedig hirdetik majd az egész világon bizonyosság minden nemzetnek. Csak akkor jön el a vég”. (Mt. 24, 7-24, 14.) „A gyötrelém után következő idokban a nap elhomályosul, és a hold sem áraszt világosságot, a csillagok lehullanak az égrol, és a világ-mindenséget összetartó erok megrendülnek. Akkor majd meglátják az Emberfiát, amint eljön a felhokön nagy hatalommal és dicsőséggel.” (Mk. 13, 24-27.)

(Kimennek a kapun, az Olajfák hegyére vezető úton. Júdás visszamarad.)

(Részlet a Budaörsi Passióból
ford.: Kovács József László)

Dr. Batthyány-Strattmann László boldoggá avatására

Minden fontos eseményre fel kell készülni. Készülünk szeretteink születés- és névnapjára, készülünk az egyházi- és világi ünnepekre, készülünk a szentmisére (és úgy kell élnünk, hogy a legfontosabb órában is készek legyünk). Minél alaposabb a felkészülés, annál jobban át tudjuk élni az ünnep lényegét.

Dr. Batthyány-Strattmann László boldoggá avatása kapcsán számos jó cikket olvashattunk, több könyv jelent meg példamutató életéről. A Mindszenty József Katolikus Iskolában március 17-én Juhász Judit előadásából megtudhattunk sok érdekes, elgondolkodtató részletet is Batthyány László életéből. Megdöbbentő információkhoz juthattak azok is, akik a történelmet meghamisítva tanulták. Az a tény, hogy egy fonemes, herceg, Magyar ország egyik leggazdagabb embere nem az ényomottak kizsákmányolásából, dozsólva él, hanem ellenkezőleg, a legszegényebbeket gyógyította, ingyen operálta, testi és lelki egészségüknek áldozta életét, nem illik bele a hamis történelemtanításba.

Batthyány Lászlónak boldog volt az élete, mert megtalálta hivatását embertársai szolgálatában. Nagylelkűen tudott adni vagyonából minden szegénynek. Legnagyobb boldogsága az volt, amikor segíteni tudott beteg embertársain. Legszebb köszönet az volt számára, amikor a gyógyult beteg hallotta: „Látok doktor úr, gyönyörűen látok!” Példás orvosi szolgálatának titkát így fejezte ki: „Szeretem betegeimet, mert a beteg tanít meg arra, hogy Istent mindig jobban szeressem, a betegben Istent látom és így a beteg nekem gyakran többet segít, mint én neki

tudok segíteni.” Mint orvos ezt üzeni jelmondatával: „Ha boldogok akartok lenni, tegyetek másokat boldoggá.” Mennyire összecseng ez a tavalyi év jelmondatával: „Jót tenni jó”. II. János Pál pápa tavaly tuzte ki a boldoggá avatás napját. Az idei év a családokat, a házastársi hűséget állítja értékékként elének. Sokszor halljuk: „beteg a család”. O nehéz gyermekkor után példás családi életet alakított ki hitvesével, Mária Terézia Coreth-tel. Tizenegy gyermeket neveltek fel. Aki egyszer járt náluk, örömmel tért vissza hozzájuk. Egyik látogató mondta: „Egy kis mennyország csillog ezeknek a gyermekeknek a szemében”.

A szentek mindig idoszeruek. Rohanó világban élünk, nincs idonk elmélyülésre, imádságra. O ebben is példát mutatott. Hatalmas birtokát maga tartotta kézben, napon-ta sokszor 50-80 beteget is kezelte, sok idot szentelt családja számára, mégis mindig volt ideje az imádságra. A mindennapi szentmisén a gyerekek és az édesapa felváltva ministráltak.

Milyen jó lenne, ha minden magyar fiatal ismerné az o életét, ebbol merítene példát és jövőképet. Akkor elmondhatnánk, hogy nemcsak március 23-án volt nagy-szeru érzés Rómában, a Szent Péter téren magyarnak lenni, büszkének lenni, hanem Magyarország új, boldoggá avatott, szentéletu orvosa ma is gyógyítja a beteg lelkeket, példát, erot ad az egészségeseknek.

Prohászka Jánosné

Krisztus föltámadt!

És harmadnapon feltámadt... Ma az egész Egyházzal együtt különösen eros érzelmekkel telve ismétljük el e szavakat. Ugyanazzal a hittel ismétljük el oket, amely-lyel eloször kiejtették. Ugyanazzal a bizonyossággal, amely az esemény szemtanúinak mondatából kicsengett. Harmadnapon újra feltámadt... Ez az az igazság, amelyre mint egy szegletkore épül egész hitünk építménye. Ma szeretnénk ezt megosztani magunk között, mint az Evangélium teljességét, mi krisztushívok, mi keresztények, mi, az Egyház. Hogyan is ne örvendeznénk Krisztus gyozelmén, aki úgy járta a világot, hogy közben mindenkiel jót tett és Isten országának Evangéliumát hirdette, amelyben teljességgel kifejezést nyer Isten megváltó jósága? Ebben szól arról, hogy az ember a legnagyobb méltóságra hivatott. Hogyan is ne örvendeznénk az O gyozelmén, akit oly igazságtalanul ítélték el a rettentó szenvedésre és a halálra a keresztén, annak a gyozelmén, akit eloször oly nagy emberi kegyetlenséggel kigúnyoltak, lökdöstek és leköpdöstek. Közel az általános remény napja, az a nap, amelyen összegyűjtünk minden emberi szenvedést, csalódást, megaláztatást, keresztet, semmibe vett emberi méltóságot, nem tisztelt emberi életet és felajánljuk annak, aki feltámadt, és hangosan szólunk: "A Húsvéti Bárányhoz emelkedjék ma fel a dicsőség áldozata!" Az, aki feltámadt, nem hagy el

minket, visszatér hozzánk... "Béke veletek". Ó, milyen nagy szükség van az O jelenlétére a világban, arra a rendre, amely a szeretet parancsolatából fakad, hogy emberek, családok, nemzetek és földrészek békében élhessenek.

(II. János Pál pápa)

EGYETEMISTÁK IMAKÖNYVE

*Régi és új imádságok
a nap minden szakára,
életed sok helyzetében
hasznosítható módon!*

**Vedd és olvasd!
Imádkozd és
ajándékozd!**

*Kapható az egyházi
könyvesboltokban
Budapesten és vidéken,
Budaörsön a Glória
könyvesboltban*

*Terjeszti a
Szent István Társulat.*

Ára: 800 Ft

Már nagyon vártunk...

Kedves Testvérek! A következőkben egy megrendítő történetet olvashattok egy budaörsi édesanya küzdelmeiről gyermekéért és családjáért. Kérünk benneteket, hogy dozzátok imáitokban ot és kislányát, Gittát.

Már nagyon vártunk téged kicsi Gitta, úgy volt, hogy 1994. januárjában ajándékozol meg minket, de te korábban jöttél, 1993. október 2-án, Kis Szent Teréz napján. Még amikor a pocakomban laktál, a Boldogasszonynak ajánlottalak fel.

Amikor megszületted, nagyon kicsi voltál, mindössze 1140 gramm, és 33 cm, de gyönyörű kisbaba. (A kórházban egy vizsgálat során kaptam fertőzést, ami miatt te is beteg lettél és emiatt történt a koraszülés.) Te apró voltod ellenére gyönyörű voltál és nagyon akartál élni. Inkubátorba tettek és lélegeztettek, mint minden ilyen kicsi babát. Nagyon beteg voltál, kétszer volt tüdővérzésed, amit az esetek többségében nem bírnak ki a gyerekek, de az Úr segített. Láttam, hogy nagyon fáj, akár csak a gépi lélegeztetés, amit csak a morfinszármazékok tudtak csillapítani. Aztán megtanultál magad lélegezni és szépen nyeltél. Egy aranyos doktor bácsi meg is keresztelt, aztán egy doktor néni is, aztán Regoczi atya is még bent a koraszülött centrumban. (Sokszor kereszteltek, mert az orvosok egymással sem egyeztettek és többször volt válságos az állapotod, és ok nem akartak elengedni a kereszttség nélkül.) Itt a klinikán sokan küzdöttek érted és nagyon szerettek.

Soha nem felejttem el, amikor először magamhoz öleltelek, és akkorát sóhajtottál - tudtad, hogy ki vagyok. Aztán átkerültél egy másik kórházba, ahol agymutétet estél át. Hogy féltél! De akartál élni és ilyen aprón is túlélted.

Karácsony napján engedtek haza. Nagyon boldogok voltunk, egy kis mózeskosárban a fa alá tettünk, a mi nagy ajándékunkat! A novéreké is nagyon örült neked - o naponta járt Regoczi atya templomába és imádkozott az atyával együtt érted.

Januárban rosszul lettél és ismét mutóttek - mint később kiderült, orvosi muhiba miatt kellett egy éven belül tízszer meglékelni a kicsi koponyádat. Márciustól július 14-ig voltál intenzív osztályon. Nagyon sokat fájtál, féltél és haldokoltál. Csövek lógtak beléd mindenünnen és gépek zúgtak körülöttem, nem voltál még egy éves! Míg mást az édeszülei simogattak, dédelgettek, te nélkülünk voltál ott a hideg, rideg kórházi szobában. Ismét lélegeztettek és minket csak látogatáskor engedtek be, de tudom, hogy a Jóisten és Égi Édesanyád egy pillanatra sem hagytak el.

Ki voltál feszítve hónapokig az ágyban, kezedet, lábadat kikötötték és a fejed is ki volt támasztva. Semmit sem tudtad mozgatni. Gyomrodban, tüdődben csövek voltak és a szemedbe neon világított. Nagyon fájtd tudom, nekem is. Látogatáskor csak simogattalak és nagyon szerettelek, szinte egész napom imádsággal tellett. Kétszer kaptál vérmérgezést, ami agyhártya és hashártya gyulladással jár együtt, de ismét segített az Úr. Aztán kómába estél. Egy papbácsi feladta rád a betegek szentességét, és ahogy a krizma hozzád ért, kinyitottad a sze-

med. Az orvosok nem értették, hogy mi történt. Ok még ilyet nem láttak.

Július 14-én engedtek haza a kórházból, az én születésnapomon. 3 kg voltál, meggyötört, de mi nagyon boldogok, hogy újra végre itthon lehetsz. Hazajöttél! Nem tudtad tartani a fejed és nem mosolyogtál, csak féltél és teljesen bezárkóztál. Szemed nem reagált a fényre, azt mondták, megvakultál. Csak jobbra tudtál nézni. Sokáig csak azért könyörögtem "Urunk átváltatásánál", hogy mozduljon meg a szemed. Meghallgattattak az imák, már tudtál fixálni és szépen lassan észrevettük, hogy látsz. (Több orvos is vizsgált elotte és mindegyik vaknak nyilvánított.) Az Úr ismét segített! Nagyon sok ima, torna és igazán istenhívo orvosok segítségével már meg tudtad tartani a fejed, fel tudtál ülni és szépen kezdted "beszélgetni".

Októberben epilepsziás lettél, a beszédfejlődésed bállt, nem tudtál nyelni és rengeteg rosszuléted volt. Sok álmatlan, sírással és szenvedéssel teli napunk, évünk volt. Az epilepsziát nem tudtuk "beállítani". Az ország összes "nagyágyújánál" jártunk, de nem tudtak érdemben segíteni.

Igazán ekkor hagytam abba az imát. Tudtam, hogy van Isten, de nem beszélgettem Vele, nem tudtam ráhagyatkozni és magam akartalak meggyógyíttatni.

Buta voltam. Ha imádkoztam, utána mindig nagyon rosszul voltál, és én nem tudtam, hogy ahol a kegyelem árad, ott megjelenik a "másik oldal" is. Gyenge voltam és elbuktam. Imádkozás helyett perlekedtem Urammal, bár soha meg nem tagadtam. Nagyon ostobán viselkedtem...

Közben többször meghaltál a kezeim között, de visszaadott a Jóisten. A rohammentok menetrendszerűen jártak hozzánk. (Sokszor elgondoltam, hogy mit teszek, ha elhív Téged az Úr, hogy foglak akkor megfürdetni, megfésülni és mit adok rád. És a kezemben viszlek el oda, ahonnan többet már nem adnak vissza...)

Aztán a családunkban is változás állt be. Tudom, te nagyon szereted édesapád és o is szeret téged nagyon, csak elfáradt - érte is kell imádkoznunk, neked is, mert most már tudom, hogy az imának óriási szerepe van. Tudom azt, hogy az Úr a Szentlélekkel milyen nagy ajándékot adott nekünk.

Most már több testvérünk is imádkozik értünk. Voltak nálunk és imádkoztak érted, az ima végén a te kis nyelveden kérted az "ároni áldást" rád.

Észrevettem, hogy jobban nyelsz, most már nem fekvé kell etetnem és ez nagy szó. Az értelmed is kezd kibontakozni, több szót használsz. Olyan jó lenne, ha tudnál járni, esetleg a futás örömét is átélnéd, érezhetnéd, ahogy a szél közben simogatja az arcod. De szép is lenne, ha nem lennének fájdalmaid és a nyugtalanság lelke örökre eltávozna toled.

Minden apró javulásért hálát adok Uram. Testvéreim, könyörgök hozzátok fohászaitokért!

Uram, köszönöm Neked a testvéreimet, áldd meg őket és szeretteiket is. Uram, köszönöm, hogy vagy, köszönöm jóságodat, szeretetedet, irgalmadat és vigaszodat. Nagyon szeretlek.

Illés Csilla

Varga János plébános, a liturgikus munkacsoport vezetője

- **Plébános atyát, mikor megérkezett hozzánk Budaörsre 2000 augusztusában, többen is felkeresték a városból, hogy hírt adjanak az új budaörsi plébános személyéről. Felkereste Önt a Budaörsi Napló, a helyi kábeltelevízióban is volt egy beszélgetés atyával. Mi, hívok meg vártuk a találkozást atyával a szentmiséken, s örömmel vettük, amikor egy kézfogás erejéig személyesen is bemutatkozhattunk.**

- Igen, nagyon sok emberrel ismerkedtem meg nagyon rövid idő leforgása alatt. Azonnal kiderült számomra, hogy az egyházközség nagyon sokszínű. Augusztusban, mikor Szentgyörgyvölgyi Zoltán plébános atya halála után Takács Nándor püspök Úr kinevezett budaörsi plébánosnak, egy nagyon agilis, invenciózus egyházközségi képviselőtestületbe kerültem. Mint erről az előző számban szó volt, a testület tagjait is 2000 tavaszán választották meg. Mindenki tele volt elképzelésekkel, ötletekkel.

- **A liturgikus munkacsoportnak természetesen a helyi plébános a vezetője, szinkronban a papi funkcióval. Milyen feladatokat jelenthet ez? Hiszen a liturgikus rend adott.**

- A szertartások végzésére mindig is nagyon pontos útmutatást adott az egyház. Nem az a dolgunk, hogy kitaláljuk azokat, hanem hogy orkódjunk felettük. Színesítésükre azonban a lehetőség adott. Így helyi sajátosságok, szokások mindenhol kialakulhatnak, kialakulhatnak. Ezek sokszor több évtizedre nyúlnak vissza, sokszor meg az új plébános személyiségén múlik. Így van ez nálunk is. A budaörsi hagyomány rendkívül gazdag. Gondoljunk csak az országSZerte híres Úrnapi virágszönyegre, a Nagypénteki Keresztútra a Kálvárián, a Húsvét hétfő hajnali Örömútra, Karácsonykor az éjféle mise után a templomtoronyból fölhangzó trombitaszóra, s a most újra bemutatásra kerülő Budaörsi Passiót is megemlítem. És akkor még csak a leglátványosabb eseményekről szóltam...

- **Kik a munkacsoport tagjai?**

- Természetesen a káplán, Mayer László, a kántor, Vaszi Mihály. Ok automatikusan tagjai. Még két választott képviselő van: Dr. Deák Gábor és Winkler János.

- **Vannak-e külön megbeszélések, vagy a képviselőtestület ülésein beszéljük meg a felmerülő kérdéseket?**

- A megbeszélések idopontjai esetlegeseek. A képviselőtestület ülésein igyekszünk megoldani a felmerülő kérdéseket. Az éves szintű költségvetés előkészítését megelőzően természetesen mi is számba vesszük, mire lesz szükségünk az elkövetkező időben. Ugyanis természetesen sok gyakorlati problémával kell szembenéznünk. Az idő sok mindent elhasznál. A liturgikus munkacsoport hivatott odafigyelni a liturgiát szolgáló külső feltételek biztosítására, azok pótlására. Pl. a miseruhák, ministráns ruhák javítására, ha szükséges újak készíttetésére, a fogyóeszközökre, pl. a gyertyákra. A szertartásokhoz a templomi felszerelések természetesen megvannak, elodeink gondoskodtak róla.

- **Látta-e Atya szükségét, hogy valamiben változtasson?**

- A hagyományok fontos megtartó erők egy közösség életében. Ezeket szívesen tiszteletben tartom. Apró változtatásokat vezettem csak be. A szentmisén, a temetésen visszatértünk az osi, az eredeti Apostoli Hitvalláshoz. Ezt mondjuk most már. Örülök, hogy újra megalakult a Rózsafüzértársulat, örülök a hónap elején és végén a 9 órás gitáros szentmiséknek. Jó együtt mondani Szent Ignác imáját a szentmisék végén.

Az idén eloszór a Nagyheti szertartásokban lesz egy jelentősebbnek mondható változás. Figyeljünk is rá! Nagyhétfővel kezdve este 7 órakor kezdődnek a szertartások. A Nagyszombati szertartásnál ez különösen is fontos, mert a Nagyszombati vigíliai szertartások az egyház gondolata és előírása szerint az est beállta után kell, hogy megkezdődjenek. Az esti 7 órás idoponttal egy kicsit közelebb kerülünk az egyház gondolatához. Ha a Húsvét igazi lényegének Jézus feltámadása megünneplését tartjuk, akkor a kedves egyéni szokásaink, az ünnepi vacsora vagy a családi együttlét ennek megfelelően alakítható.

- **Ugyan nem a liturgikus munkacsoport feladatkörébe tartozik, de Atyának köszönhetjük az Élünk című egyházközségi lapunk megjelenését.**

- Annyi szép, elorevivo dolog történik itt Budaörsön, hogy mindenképpen szerettem volna, ha errel hírt adhatunk egyházközségünk minden tagjának, s mindenkit buzdítunk arra, hogy részesei lehessenek egyházközségünk életének. Itt szeretném megköszönni Bajor Péternek áldozatos munkáját, hogy két éven keresztül ezt az újságot összefogta, szerkesztette.

- **Két és fél éve él velünk Plébános Atya. Hogy érzi magát Budaörsön?**

- Mindig jobban. Így szoktam válasszolni, ha felteszik nekem ezt a kérdést. Kezdetben nagy gondot jelentett, milyen gazdag lelkesége van az egyházközségnek. Az invenciózus képviselőtestület, a Kolping-család, házaspáros találkozók, cserkészek (sajnos épp nem működik), a karizmatikus csoport, a Regnum Marianum, a sokféle alkalmi programok... No és természetesen a két intézmény, az óvoda és az iskola. Úgy éreztem, nem tudom igazán átfogni. Az eligazodás közöttük, átlátásuk időt igényelt. Öröm volt ez számomra, de két évbe telt az akklimatizálódás. Most már a harmadik évben egészen más a rálátásom. Jobban megismertem azokat az embereket, akik személyiségükkel, egyéniségükkel hátukon hordozzák ezeket a lelkeségi mozgalmakat. Hála Istennek sokan vannak. Sok csoportos beszélgetésen vettem részt, sok családot meglátogattam.

A pasztorációs feladatok, a szentmisék, temetések, hittanórák az iskolákban (jóllehet civil hitoktatóink is vannak) nagyon elfoglalttá tettek. Mindezeket túl a keresztelesek és esküvők előkészítése... Sok családban nincsen vallásos háttér. Nagyon fontosnak tartom, mert az egyház nem szolgálati cég, hanem az evangélium lelkületének hirdetője. Nem mindegy számomra, akiket esketek, akik elhozzák gyermekeiket megkeresztelni, milyen lelkülettel vesznek részt a keresztelekön, esküvőkön, igazában lesz-e keresztfény folytatás.

- **Gazdag pasztorációs évek vannak Atya mögött. 41 éve szentelték papá. Volt Gyorben hat évig, Szonyben három évet, Sopronban tizenhatot, Tatabányán tizennégyet. Mi köszönjük azt a közel három évet, amit eddig közöttünk töltött. Érezze magát Budaörsön továbbra is Mindig jobban...**

Nobilis Judit

Bevonulás Jeruzsálembe! (Mk. 11,1-10)

Ez az evangéliumi szakasz mindhárom szinoptikusnál, sőt Jánosnál is megtalálható. Háromrésze oszthatjuk: az első: Jézus rendelkezik, a második: a rendelkezés végrehajtása, a harmadik: a Messiás-királyvá váló kikiáltása. Az Olajfák-hegye Jeruzsálemtól keletre fekszik. Betfagé falu az Olajfák-hegye keleti oldalán volt. Márk számarcsikóról beszél, amely a Zakariási jövendölésre utalhat „számár hátán és teherhordó állat csikóján jön” (9,9) a szelíd Messiáskirály. Feltételezhetjük, hogy a számár gazdája ismerte Jézust és tisztelői körébe tartozott. Elég azért rá hivatkozni, hogy elengedje az állatot. A gazda már „Úrnak” (Küriosz) vallotta Jézust, jóllehet ez a megnevezés csak a feltámadás után lett általános.

Zakariás arról beszél, hogy a Messiáskirály bevonul Jeruzsálembe, de alázatos, szelíd és ezért az ő képében már tükröződik az Isten alázatosainak, szegényeinek eszményképe is. Ők nem eroszakoskodnak, hiszen minden Istentől várnak. Zakariás azzal jelzi, hogy a Messiáskirály szelíd, alázatos uralkodó és békét hoz, hogy a ló helyett, amely harci állat volt, számárháton vonul be, amely ugyan ünnepélyes, de mégis békés felvonulásokon szerepelt.

Jézus jelképes prófétai tettet hajt végre, amikor szó szerint teljesíti Zakariás jövendölését. Bevonulása jelzi, hogy a valóban a Messiáskirály, de nem a népies várakozás földi királya, hanem a Zakariás jövendölésében

szereplő szelíd és békés király. A tömeg megérti a célzást, de csak annyit, hogy Jézus bevonulásával adja tudtára mindenkinek, hogy ő a Messiás, de azt már nem veszik észre, hogy szelíd Messiás.

A „hossanna” héber ószövetségi kiáltás, jelentése „ments meg kérünk!”. Így köszöntötték a hadba vonuló királyt, többnyire azonban Istennek szólt. Jézus idejében már kimondottan messiási jellegű volt: fél évezrede, mióta a királyság megszűnt, nem köszöntöttek hozsannával embert. A „hossanna a magasságban” azt kéri, hogy a mennyben az angyali karok is csatlakozzanak a földi hozsannához.

A nép üdvkiáltása, „aki az Úr nevében jön” szintén a Messiásra vonatkozó cím. Erre utal kétszer is Keresztelő János: „Akinek el kell jönnie”. A leterített ruhák is a királyok bevonulásakor használt vörös szonyegot helyettesítik. Az emberek ágakat szednek és elébe szórják: ez is az út könnyítésére szolgál.

Ez az egyetlen eset, hogy Jézus a nyilvánosság előtt ilyen közérthető módon jelenti be, hogy ő a Messiás, a Zakariás által megjövendölt szelíd Messiáskirály. A bevonulás nyilvánvaló messiási igénye meggyorsítja az események menetét, amely a kereszthalálhoz és a feltámadáshoz vezet.

Mayer László káplán

Hogy vagy?

Hogy vagy? – kérdezzük egymástól, és általában azt kapjuk, amire számítunk: köszönöm, jól. De az idő múlásával, az élet delén túl sokszor hallunk panaszárdatot. Lassanként vége a nagybőjtnek. Fel merjük-e tenni lelkünknek: mondd, lelkem, hogy vagy? S meg is merjük hallgatni választát?

Kerényi Lajos atya mesélte, hogy az ő fiatalsága idején a böjti fegyelem sokkal szigorúbb volt. Tényleg elhagyták a húst és csak húsvétkor fogyasztották újra. Görög szertartású testvéreinknél még most is így hívják a nagyböjt előtti vasárnapokat: húshagyó- és vajhagyó vasárnap. Mert a szavaknak jelentése, súlya van. Ott a böjt fokozatosan, lépésről lépésre következik be, s így mélyebb lelki átélést eredményezhet. A római liturgia sok könnyítést hozott be, hogy így rávezesse a híveket a lényegre: Isten felé fordulásunk szükségességére, a lélek megújulására, a bunbánat szívből jövő megélésére. Mert ez a célja minden böjtnek. A más péntekre rendeltéknek is!

Nagyböjt – mondjuk, és szinte csak pénteken hagyjuk el a húst. A világ pedig felfedezi és hirdeti, mint fogyasztót. Arra kaphatóak vagyunk, magunkért, a testünkért, s kitartóak vagyunk benne. S ebben?

Lassanként vége a nagybőjtnek! Fel merjük-e tenni lelkünknek: mondd, lelkem, hogy vagy? S meg is merjük hallgatni választát?

Lelkünk állapotát jelzi szóhasználatunk is. Régen a gyermekét váró édesanya (!) várandós volt, de mondták másként is: jövoje van. Igen, pozitív volt a hozzáállás. Áldott állapotúak voltak az asszonyok. S ma? Terhesek! Kinek? Maguknak? Férjüknek? Családjuknak? Állapotuk teher a társadalomnak? Mennyire? Nagyon? Még a vizsgálatokra szolgáló könyvecské neve is ez: terheskönyv! Hát ennyire pesszimisták lennénk? Hol a remény?

Hol a keresztények reménye? Hol a feltámadás öröme? Hol az öröm, a bizakodás szívből? Ezért halt meg Krisztus, hogy lógassuk az orrunk, s magunk vonszoljuk terheinket? Nem! Ne tartogassuk, ne féltsük Tole és ne rejtegezzük elole! Adjuk át Neki, mondjunk le róluk örökre és fordítsunk is hátat nekik! Mert Jézus már ezekért is megfizetett! Itt az idő! Így lesz valódi Húsvétünk, hisz ha Jézussal együtt meghaltunk a bunnek, Vele fel is támadtunk! S ekkor mi is úgy tehetünk, mint az egyszerű, nemrég frissen megtért törzsfonök, aki kigombolt inggel és széles mosollyal állt a tabernákulum előtt. Plébánosa megkérdezte, hogy mit csinál? – Napozik a lelkem – válaszolta. Napoztassuk mi is! S akkor szívből tudjuk mondani az osi köszöntést:

- Feltámadt Krisztus!
- Valóban feltámadt!

Mert a szavainknak súlya lesz!

Kovári László

„Dióhéjban” a kereszténydemokráciáról

A Mindszenty József Politikai Kollégium keretében rendezték meg március 21. és 23. között a Lakitelki Népfőiskolán azt a konferenciát, melynek témái a kereszténydemokrácia európai és hazai története, valamint jelenlegi állapota és kibontakozási lehetőségei voltak. A házigazda Lezsák Sándor országgyűlési képviselő közönte Kovács K. Zoltán kereszténydemokrata politikus, az egykori Demokrata Néppárt tagja beszélt az irányzat magyarországi kialakulásáról és történetéről, kiemelve a két pápai enciklika - Rerum novarum (1891), Quadragesimo anno (1931) - döntő szerepét a keresztény alapú politizálás kibontakozásában és megerosodésében. Eloeadásában Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök, Schlachta Margit, Giesswein Sándor és Barankovics István életpályáján keresztül vázolta fel a hazai kereszténydemokrata/keresztényszociális törekvések (pl. szakszervezetek, hivatásrendek, pártok) XX. századi állomásait, utalva arra a kevésbé ismert tényre is, hogy a Kereszténydemokrata Néppárt 1944-es megalakulásában Apor Vilmos vértanú gyori püspökünknek is jelentos szerepe volt. Az est további részében az eloadó személyes életútján keresztül kaphattunk betekintést a magyar kereszténydemokrácia második világháború utáni hányatott sorsú történetébe és a kommunista diktatúra elol emigrációba kényszerült magyarok tevékenységébe, majd rövid éjszaka és boséges reggeli után Kovács K. Zoltán európai görcco alá vette a kereszténydemokrata értékeket, így az emberi méltóságot, a szabadságot, a szolidaritást, a felelősségvállalást, a kritikai magatartást, a közösség iránti fogékonyságot, amelyek

alapját a Szentírás és az Egyház szociális tanítása adja meg. Ezt követően Kiss Gábor és Krizmanits József politológusok az európai kereszténydemokrácia jelenéről és irányzatairól tartottak eloadást, kiemelve az Európai Néppárt szerepét, mely az európai kereszténydemokrata pártokat tömöríti és foglal helyet az Európai Parlamentben. Beszámolójukban kiemelték, hogy pl. Németországban azért is válhatott a második világháborút követően sikeressé a kereszténydemokrácia, mert egyrészt néppártként képes volt a társadalom valamennyi rétegének megszólítására és képviselőre (szociális kérdés felvállalása, személy tisztelete), másrészt kommunizmus-ellenességével, gazdaságpolitikájával és erkölcsi kikezdetlenségével vonzó alternatívát tudott kínálni a háborúban meggyötört német lakosságnak. Az esti szentmisét követően Sillye Jenő és Borka Zsolt katolikus könnyüzenei, életútjaikat bemutató eloadása után aktív éjszakai "együttgondolkodás" kezdődött a konferencia résztvevői között, majd másnap Navracscics Tibor politológus, Orbán Viktor miniszterelnök kabinetfonóke tartott eloadást az európai integráció történetéről, valamint az Európai Unió intézményrendszeréről és döntéshozataláról, mint olyan kérdésekről, melyek már bennünket is döntő mértékben érintenek.

A konferencia befejezésekor sokunknak jutott eszébe a tanácskozás egyik gondolata, amely szerint a kereszténydemokráciát csak az emberek szolgálatán keresztül lehet megvalósítani.

Grósz András

Katolikus „szervezkedések” a szovjet diktatúra alatt

A Keresztény Front (KF) története

Mottó: Sosem felejteni, és mindig gondolni rá!

Február 25-én volt a Kommunizmus áldozatainak emléknapja. Cikkünk írója, Dr. Kovács Tibor közgazdász, a Keresztény Front nevé földalatti szervezkedés egyik vezetője Budaörsön él... Szeretettel köszöntjük!

Keveset hallhattunk róluk, még 1990 után is... Holott érdemes lett volna (lenne!) legalább a fiatalokkal megismertetni, hogy világosabban láthassanak; amikor a magyarországi szovjet megszállás és a bolsevik, ateista diktatúra „élharcosai” – a volt hazai párttagok és funkcionáriusok – kezdik beállítani magukat olyan módon, hogy ok voltak az 1956-os forradalom és szabadságharc igazi elokészítói, áldozatvállalói...!

Akik – foként az idosebbek közül – nagyon helyesen szeretnek az adatokhoz, a tényekhez, a valóban megtörtént események vizsgálatához ra-

gaszkodni, s majd csak azután vonják le a tanulságokat – azokkal szeretném ismertetni egy igen széles körű katolikus-keresztény „szervezkedés” (00-ás, „szigorúan bizalmas” per és a zárt tárgyalások) rövid történetét; méghozzá mindenek elott a pártállam, a szovjet elnyomórendszer nyomtatásban megjelent és általuk nyilvánosan közölt forrásanyagából is idézve.

Mindenek elott azonban adjunk hálát a Gondviselésnek, hogy még néhányan élünk, éljük és hirdetjük hazánkban a keresztény katolikus hitünk igazát. Valóban sok megpró-

báltatás után hirdethetjük a latin jelmondatot: „Tandem bona causa triumphat”, vagyis: végül is az „igaz ügy” diadalmaskodik!

Egy igen átfogó katolikus elokészület indult meg, foként a fiatalok között mindjárt 1948 körül. A mi „szervezkedésünk” – a *Keresztény Front* (KF) elnevezésű, Soltész Jenő (tanár) és P. Szigeti József (domonkosrendi atya) kezdeményezésére, közvetlenül az akkor még szabad *Mindszenty József* hercegprímás urunk tudtával és támogatásával. Valamennyien beláttuk az első politikai jelekből, hogy itt hosszabb áldozatvállalásra és kitartásra lesz szükség, hogy e keresztény katolikus, majd ökumenikus vallásos magyar társadalmunk és ifjúságunk

megmaradhasson a 'kitudja meddig tartó' bolsevik kommunista elnyomás alatt.

Nézzük most a tényeket, amelyek megcáfolhatatlanok, mert ma is élotanúk és dokumentumok igazolják.

1948-tól folyamatosan fejlődött a Keresztény Front mozgalma, amelynek vezetősége – igen bölcsen – nem holmi apró röpcédulázásokra készítette fel a tagjait, hanem egy túlélési program elokészítésére... Így sikerült teljes titoktartás mellett 1948-tól – az ÁVO – a rendőség – a III/III-as besúgóhálózat szervezete ellenében – talpon maradnunk, és igenis „szervekedtünk..!” Amikor 1956. július 19-én éjszaka a vezetőség 24 tagját az ÁVO letartóztatta, erről Berecz János „Ellenforradalom tollal és fegyverrel 1956” c. (Kossuth Kiadó, 1969. p. 66) könyvében ezt írja: „...Rákosi ismét az adminisztratív eszközökhöz akart folyamodni. Legmegbízhatóbb híveivel összeállította a gyanúsak listáját, s ezeknek a közéletből való kikapcsolásával akarta megoldani a helyzetet. Július első napjaiban elterjedt Budapesten, hogy mintegy négy-ötszáz személy

letartóztatása várható...” – így Berecz, a kortanú!

Nos, a *Keresztény Front* vezetősége a gyorskocsi utcai ÁVO-AVH magánzárkáiban várta a kihallgatások során a „vádakat”. Mi viszont állhatatosan vallottuk, hogy magyar, keresztény, katolikus fiatalok vagyunk. S minthogy felszámolta a kommunista rendszer a cserkészetet, a KALOT-ot és minden más ifjúsági szervezetet, így a miéltre csak ez lehetett a válasz! A szovjet megszálló hatalomnak ehhez nincs joga, mondtuk! Talán a túlbuzgó magyar kommunisták akarják bizonyítani, hogy milyen szolgálalkuk? A saját hazánkban – és ellenünk..?

Eltelik július, augusztus és szeptember... Magánzárkán vagyunk, senkivel nem oszthatod meg a gondolataidat... Néha kihallgatásra visznek, de egy tanultabb ember már a nyomozó-kihallgató kérdéseiből megére zheti, „itt már nem errol van szó”, amiért bennünket behoztak, hanem talán egy ország „szervekedéséről”... Lassan megszunik a kötelező napi séta, romlik az ételmezés, és a kis világító ablakon felül a cel-

lákba behallatszik a puskaropogás, majd a vasárnapi harangszó a Baththyány térről... Mi történhetett odakint..? A hónapok óta teljesen elszigetelt rab honnan tudhatta volna, hogy kint idoközben már a Petofi kört szervezték, s a reformkommunisták már akkor eldöntötték, hogy ok gyoznek a forradalom (ami csak októberben lesz!) oldalán, később is makacsul ellenforradalmat emlegetve... És így is lett..! Megértük a forradalom alatti kiszabadulást, de csak október 30-án este! Néhány hét múlva a Kádár-kormány foügységének mentesítését is megkaptuk, Kossuth-címeres bélyegzovel! De ismerni kell oket..! 1957 nyarán már újból letartóztattak, s bár értelemszerűen semmiféle forradalmi cselekményt nem tudtak ránk bizonyítani, 00-ás, szigorúan titkos vádiratot és tárgyalásokat készítettek elo 1958 oszén, majd 1959 tavaszán. (folyt. köv.)

J KOVÁTS TIBOR

a KF III-rendu pol. elítélte
☐51.397-es

Jegyzetek dr. Bíró László püspök úr eloadásáról

„Ázsia büszke, mert társadalmi fiatalok és lendületek. Ezzel szemben az első világ öreg – a vén Európa lakossága egyre idosebb.” Az abortusz legalizálása kivette a családokból a gyermekek egy részét – az eutanázia legalizálása majd kiveszi az öregek egy részét. Egész generációk esnek ki.” – többek közt erről a témáról is hallhattuk dr. Bíró László püspököt, aki harmadik hó tizenegyedikén volt vendége a budaörsi házastársi közösségnek. További lényeges gondolatok az elhangzott eloadásból: egy társadalom minősége a család minőségén múlik. Ha nincsen család, a társadalom szétesik. Az a kulturális változás, amely a családokat szétveri, nem fejlődés, hanem visszafejlődés. Vannak kormányok, amelyek mintha a családtól akarnák megóvni a társadalmat. Az állam feladata pedig az lenne, hogy együtt haladva az egyházakkal felelősségteljes, családon alapuló társadalmat építsen.

Ha a keresztény család a szeretet egységében él, akkor már pusztán a létevel evangelizál. Hogy ezt meg tudjuk valósítani:

1) Világos Krisztus-képpel kell rendelkezünk. Jézus már akkor szerette az embereket, és áldozta értünk magát, mikor még bunben voltunk. Személy szerint egyenként, előre szeret. Ajánlja fel a barátságát, megbocsátá-

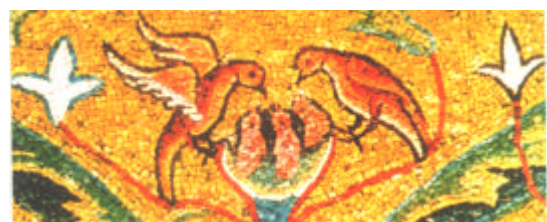
sát. Ha követni akarjuk, akkor mi is elobb adjunk, mint kapjunk. (Vigyázva, hogy ne önzo módon tegyük – az adás ne a lekötelezés eszköze legyen, s az elfogadás ne kihasználása a másoknak.) Minden kapcsolat annyira működik jól, amennyire ez a megebo adás jelen van benne.

2) Törekedjünk a szentségre, Istennek való teljes önátadásra. Jézus teljesen átadta magát az Atyának, s a keresztén szolidaritást vállalt az emberrel. Mi is annyira tudunk szolidárisak lenni másokkal, amennyire átadjuk magunkat Istennek.

3) Az ima nem ájtatoskodás. A szüntelen imádság tulajdonképpen Isten prioritásának minden idoben és helyzetben való átélése. Át kell, hogy itassa életünket.

A lelki közösségek nagy segítséget, támaszt jelenthetnek a családoknak. A közösségek orzik meg a családokat, a családok pedig a társadalmat.

Nagy Andrea

„Ez a mai fiatalság!...”

Sokszor hallani a fenti mondatot, általában pejoratív értelemben. Most viszont az első szót megnyomva örömmel és reménységgel mondhatják mindazok, akik ott voltak a minden szempontból különleges II. Keresztény Ifjúsági Találkozón.

Különleges volt az ökumenikus jelleg, hiszen a házában jelentős mindhárom történelmi egyház - a katolikus, az evangélikus és a református - összefogásából született, ugyanakkor képviseltették magukat a baptista vagy éppen orthodox egyházak is. A „házigazda” egyházak teljes mellszélességgel álltak a kb. 1,5 éve még csak néhány lelkes egyházi és civil szervező által életre keltett kezdeményezéshez. A katolikus egyházat is több püspök képviselte a helyszínen is, élükön Erdo Péter prímással.

Különleges volt a helyszín is: a csak néhány hete megnyitott „Aréna”, a leégett Sportcsarnok helyén épült, Közép-Európa legnagyobb fedett Sportcsarnoka várta közel 13 ezer férőhelyével az érkezőket. Ami még különlegesebb volt, az az, hogy végül további három ezer ember érkezett, akik kedvéért egy másik közeli csarnokot is meg kellett nyitni és a két csarnokbeliek között a vetítést és a lelki közösséget is megteremténi...

XXI. századi fiatalokról lévén szó, a korszerű technológia maximálisan kihasználásra került – már az előkészületek során is: internetes honlap és ugyancsak interneten keresztül is biztosított elő-regisztráció segítette a szervezést. Így már egy héttel az esemény előtt látható volt, hogy az érdeklődés még a csarnok befogadóképességénél is nagyobb!

Az esemény jelmondata: „Kit kerestek?” játékosan magában foglalta a találkozó nevét is: „KIT” (Keresztény Ifjúsági Találkozó). Az egésznapos program (délutól 10-tól este 20 óráig is túl nyúlóan) változatos módon tette fel a kérdést és igyekezett ugyanilyen sokoldalú

lenni a válasz bemutatásában is. A délutali folyamán zenei betétekkel – köztük a mindannyiunk által ismert és becsült, egyébként evangélikus Gryllus Dániel népi hangszereken megzenésített bibliai énekeivel -, és a Lónyay utcai Református Gimnázium igen tehetséges dráma szakos tanulóinak betétszámaival tarkítva, személyes tapasztalatok hangzottak el. Hogyan talált a hitre és vele kiegyensúlyozott boldog családi életre egy szétszabdalt család kábítószerezésig csúszó fiatalja; hogyan éli meg fiatal és idős a magán- és szakmai életében a kísértéseknek való ellenállást. Drámai videó mutatta be Andorka Eszter rövid, de teljes életét, aki szó szerint életét tette rá a testi vagy éppen lelki sérültek segítésére és ennek kapcsán vált néhány hete gyilkosság áldozatává...

A délután a lelki elmélyülés ideje volt. A nap díszvendége, Chiara Lubich, a fokoláre mozgalom alapítója ugyan végül – betegsége miatt – nem tudott személyesen jelen lenni, de videón elküldte elmélyült üzenetét a KIT résztvevőinek és egész Magyarországnak. Az egyházak kiemelkedő személyiségeinek aktív közreműködésével került sor ezt követően kiengesztelődésre, egymással, másokkal, Istennel...

A zene a délutánból sem hiányzott: a klasszikus gregorián zsoltároktól, a több nemzedéket lélekben megtartó Silye Jenő át az igazán fiatalok valóban „arénás” Testvérek együttes által fémjelzett záró koncertjéig változatos volt a paletta ezen a téren is.

A nap igazi értékét a sok boldog, egymásra figyelő, egymással szeretetkapcsolatban lenni akaró arc „mérte”. Sokan döbbenek rá itt és most, hogy Jézusban és a hozzánk hasonlóan gondolkodó, érzo és életét tartalmasan élni akaró társunkban találjuk meg a választ a nap kérdésére. A nevében „ifjúsági” találkozót mindenki számára nyitva állt, sok fejkendősnénike, vagy szerzetesi ruhában jelen lévő idosebb testvér, valamint nagyszámú „szülői minőségben” érdekelt ember örült annak, hogy „ez a mai fiatalság” ilyen személyekből is áll!

Héjj család

Ne akarj kereszteden könnyíteni!

Kemény a harc, nehéz a kereszt terhe.
Nem bírom már! – sóhajtod csüggedezve.
De tarts ki! Egyszer meglátod, megérted,
hogy a keresztre miért volt szükséged.

Vándor roskad le az útszél kövére.
Bot a kezében. Bár csak célhoz érne!
De nem megy tovább! Hogyan érje el,
ha olyan nehéz terhet cipel?

Amikor indult, erős volt és boldog.
Azóta annyi minden összeomlott.
Magára maradt. Szép napoknak vége.
Keserves, árva lesz az öregsége.
Szívében ott a kérdés szüntelen:
Mért lett ilyen az út, én Istenem?!
Ahogy így töpreng, kicsordul a könnye,
és leperdül az útszéli göröngyre.

Aztán elcsendesedik. Lehet-e
ilyen csüggedt, ha Isten gyermeke?
Magasba emeli tekintetét.
Ott majd megérti, amit itt nem ért.
Fogja botját, és indul vánszorogva.
Mintha a domboldalon kunyhó volna!
Odaér. Bemegy. Fáradtan lefekszik.
Elég volt már a vándorlásból estig.
Soká eltöpreng még a bajon, hiányon,
míg végre lassan elnyomja az álmot.

S magát álmában is vándornak látja,
útban a távol mennyei hazába.
A mennyei város ragyog feléje.
Oda igyekszik, siet, hogy elérje.
Kezében vándorbot, vállán keresztje.
Vállára azt maga Isten helyezte.

Siet örömmel föl! Elore! Föl!
A messzi cél, mint csillag, tündököl.

Hoség tikkasztja. Keresztje teher.
 Útközben néha pihennie kell.
 Kedves ház kínál pihenést neki.
 Súlyos keresztjét ott leteheti.
 S ahogy tovább-indulna, mit vesz észre?
 Tekintete ráesik egy furészre.
 „Olyan súlyos keresztet cipelek.
 Jobb, ha belöle lefurészelek”
 - mondja magában.
 ”De jó, hogy megtettem!
 Sokkal könnyebb!” – sóhajt elégedetten.

Siet tovább. Mindjárt elfogy az út,
 s eléri a ragyogó gyöngykaput.
 Ó, már csak egy patak választja el!
 Jön-megy a partján, hídra mégse lel.
 De hirtelen eszébe jut keresztje:

A túlsó partra az most híd lehetne.
 Jaj, nem ér át! Hiába próbálgatja:
 hiányzik a lefurészelt darabja.
 „Mit tettem!” – kiált kétségbeesetten.
 „Most a cél közelében kell elvesznem,
 mert keresztmet nehéznek találtam!”
 S ott áll a parton keseru önvádban.

Azután új vándort lát közeledni,
 S mert keresztjéből nem hiányzik semmi,
 mint hídon, boldogan indulhat rajta,
 hogy átjusson békén a túlsó partra.

„Rálépek én is!” Reménykedni kezd:
 az ismeretlen, idegen kereszt
 hátha átsegíti. Rálép, de reccsen
 lába alatt. „Jaj, Istenem, elvesztem!
 Uram, segíts!” Így sikolt, és felébred.

Még a földön van. Elotte az élet.
 Csak álom volt a kín, a döbbenet.

„Megváltó Uram, köszönöm neked!
 Keresztemet Te adtad, ó, ne engedd,
 Hogy egy darabot is lefurészelvek!
 Amilyennek adtad, olyan legyen!
 Te vezetsz át a szenvedéseken.
 A te kereszted szerzett üdvösséget,
 de mivel az enyémet is kimérted,
 Te adj erőt és kegyelmet nekem,
 hordozni mindhalálig csendesen!”

(Ismeretlen szerző)

Farsang

**Noha már elmúlt a farsang, mégis: Íme két élménybe-
 számoló a február 28-i Egyházközségi Ifjúsági Far-
 sangról:**

A kezdési időre a fiatalok nagyrésze már a helyszínen volt, így kezdődhetett az évente egyszer megrendezésre kerülő ifjúsági farsang. János atya köszöntője nyitotta a rendezvényt, utána keringőt láthattunk budaörsi fiatalok előadásában. A különféle szórakoztató jellegű programok és bemutatók mellett hamar oldott lett a hangulat, sokan találkoztak és beszélgettek rég nem látott ismerősökkel, barátaikkal; ez nem csoda, hiszen a mai világban egyre kevesebb idő jut az ilyen jellegű beszélgetésekre, itt talán egy kicsit pótolhattuk.

Hamar elérkezett az este fomusora, az élozene. A KÉM-koncert előtt rövid bemutatózó zenélést hallhattunk, láthattunk Michelberger Roland és Gyuri alakuló együttesétől. Outánuk jött a KÉM-buli, méltán az est fénypontja; farsanghoz illo hangulatot teremtettek. Éjfél

után nem sokkal elérkezett a befejezés, hazaindultunk. Még így utólag is úgy látom, érdemes volt néhány éve felvetni az ötletet, hogy legyen a fiataloknak külön farsangjuk.

Ganter Balázs

A farsang már egy kicsit távolinak tunik, így nem tudok róla azzal a lelkesedéssel írni, amit utána éreztem. Fergetegesen jó volt mind a két buli. Mi ugyanis, az ifjúságnak számító korosztály, nemcsak az ifjúsági, hanem a felnőtt farsangra is elmentünk. A „farsangi mulatságokat” palotás nyitotta meg, és az esték folyamán kán-kánt is előadtunk, aminek sikerét a „rövid hajú lánynak” (akinek kicsit vastag a lába) köszönhetjük szerintem. Az ifjúsági farsangon a KÉM együttes teremtette meg a jó hangulatot.

A felnettek farsangjában az tetszett különösen, hogy sokféle tánc volt (keringo, ír tánc, rock&roll...), és „idos”, fiatal jól érezte magát. Úgy gondolom, a nagybőjt előtt megadtuk a módját a farsangi szórakozásnak, és kitáncoltuk magunkat.

B.E.

Locsolóversek

Van e háznak rózsabokra,
 nyúljék élte sok napokra,
 hogy virítson, mint rózsaszál,
 megöntözném, ennyiből áll
 a kis kertész fáradsága,
 piros tojás a váltása.

☺

Meglocsolak téged aranyos virágom,
 Te leszel a legbüdösebb az egész világon.
 Nem segíthet rajtad sem szappan, sem patyolat,
 Szobádban szagodtól hull le a vakolat.

Azért jöttem hozzátok a fagyon,
 Adjatok piros tojást, ha vagyon,
 Ha nem, a tyúkokat ütögetem agyon!

☺

Én kis morzsa, gyenge rózsa,
 verebek papja, hordók csapja.
 Ha beférek, tojást kérek.

☺

Árok partján döglött ló,
 én vagyok a locsoló!

Szép magyar Csoda!

- Böjte Csaba ferences testvérnek és munkatársainak: tanároknak, tanítóknak, nevelőknek szeretettel Erdélybe, Dévára és Szászvárosba

*Már tíz esztendeje
hogy Csaba testvér ferences lelkülete
erot sugároz, fényt lobbant
didergo, szomorú gyerekszívekbe...*

*Déva, Szászváros kolostora
gyönyörű példái a szolgáló szeretetnek,
irgalomnak -
Csaba testvér e szentelt falak közé menekíti
Erdély elhagyott, kitasztott árva gyermekeit...*

*Missziós útjain - mint hajdan Assisi szentje
halkan beszél, csendesen jár
mégis egyre többen figyelnek rá...
és szívek, lelkek áramán át
testvérkezdek ölelik, segítik!*

Csak a jónak, a szeretetnek van emberhez méltó, értelmes, szép jövője. Bízhatunk bölcs vezetésükben, és mindig tudják s mutatják a helyes, az Isten felé vezető utat.

Böjte Csaba ferences testvér is ilyen jólátó, csupaszív ember, aki erdélyi gyerekközpontok (bölcsodék, óvodák, iskolák) létrehozásával a szeretet apostolaként teszi a világ legtermészetesebb dolgát, amire hívást kapott, amire hivatott: krisztusi irgalommal a "Remény ingecskéjébe" öltöztet kicsiket és nagyokat... "Az élet szent s a szívek óriások, amíg szeretni tudnak" - írta nehéz, háborús időkben Kutas Kálmán evangélikus lelkész és költő. Ma sem könnyű a mindennapokat élni, de mindig vannak szép magyar Csodák!

Kedves Testvérek! Április 22-én este 7 órakor a budapesti Városi Klubban Böjte Csaba testvér gyerekközpontjainak a megsegítésére jótékonyasági musor lesz. Nagy

*Társai: tanárok, tanítók, nevelők
pártfogolt szegénykeit
a "Remény ingecskéjébe" öltöztetik
s a tudáson kívül a legtöbbet adják nekik:
az Örök-Egy-Isten Igéit -
így adva életüknek zengo harmóniát
így építve számukra Bethlen Gábor-i huséggel
otthont s megtartó hazát!*

*Gondjaiknak terhe már-már emberfeletti
ok mégis úgy érzik: súlyuk szíromnyi
s miközben vakítóan égetik életük gyertyáját
a szeretet jövő századokba világító Jeleként
a világ lassan kezdi meglátni és megérezni
e szép magyar Csodát!*

örömünkre a musoros esten közöttünk lesz személyesen is. A musorban fellépo neves művészek: Ambrus András színművész, Angyal János parodista, előadóművész, Fenyvesi Félix Lajos költő, Geiger György trombitaművész, Kardos Barbara előadóművész, Maros Éva hárfaművész, Mohai Gábor az MTV bemondója, előadóművész - Korbuly Péter a Magyar Rádió bemondójának musorvezetésével.

Az előadás támogatói: egyházközségünk Karitás Cs oportja és a Kolping Család Egyesületünk.

A belépés díjtalan. A pénzügyi felajánlásokat kihelyezett urnákba gyújtjuk. Támogatást a Dévai Szent Ferenc Alapítvány csekkjein is be lehet fizetni. Csekket a plébániáról, illetve Siklós Endrétől (Mindszenty iskola), és az előadás helyszínén lehet kérni.

Köszönjük!

Siklós Endre

Húsvét vigíliája

Úgy kell kezdeni, hogy minden fényt eloltottak. Teljes sötétség honol a világon, fény sem dereng. Mikor van ez? Ugye nem szürkületkor? Nagyszombatról Húsvétvasárnapra virradó éjjel kell megülni, úgy, hogy nem kezdjük el az éj beállta előtt, de befejezzük még Húsvétvasárnap hajnala előtt. „Miután a hét első napjának reggelén feltámadt” (Mk.16,9), jelent meg Jézus a Máriáknak, az apostoloknak, és másoknak! Ezért ez liturgikus előírás! Ez így hiteles, ez így biblikus: Ekkor lehet, osi keresztény szokás szerint - és ekkor van is értelme, mert ilyenkor a legszebb - a gyertyás feltámadási körmenetet is megtartani!

Ne feledjük: ha Karácsonykor tudunk éjfélkor ünnepelni, akkor Húsvétkor is! Ráadásul Jézus nem a karácsonyért, hanem a megváltásért és a feltámadásért jött el! Győzelmet vett Nagypénteken és dicsőségét mutatta meg

Húsvétvasárnap. Nagyszombatról pedig a rendelkezés úgy szól: Nagyszombaton az Egyház Urunk sírjánál idozik, az O szenvedéséről és haláláról elmélkedik. Igen, ennek a napnak csendben eltöltött napnak kell lennie! Egy egész nap nyitva tartott templommal, ahová bármikor be lehessen térni, elmélkedni, imádkozni. Így, magunkba szállva, elcsendesedve tudnánk igazán örömmel átélni a feltámadást!

Osí szokás az Egyházban, amit a katekumenátusról szóló rendelkezések is megújítanak, hogy húsvétkor van a hittanulók keresztelése. Ez történhet a vasárnapi nagymisén is. Így azok is, akiknek nem állt módjukban az éjszakai/hajnali, feltámadási szentmisén részt venni, azok is részt vehetnének az ünnep másik fénypontjában.

Fontoljuk meg, és térjünk vissza első szeretetünkhöz, oseink buzgóságához, lelkeségéhez! Nem vagyunk mi sem alábbvalók!

K. L.

„Freu dich, erlöste Christenheit!
freu dich und singe!
Der Heiland ist erstanden heut!”

(Clementis László imakönyvéből)

Találkozzunk Krisztussal az emmauszi úton!

Krisztus urunk feltámadása napján, húsvét ünnepén induljunk el a Tanítványokkal Emmauszba, Jeruzsálem-től 3 órányi távolságra! Mint hajdan a budaörsi hívek, találkozzunk mi is a Megváltóval! Bizonyára bennünket is az a katarikus élmény áraszt el, mint az Emmausz felé tartó Tanítványokat. Földi zarándokutunkon a hozzánk csatlakozó, bennünket megszólító Megváltót eloszór talán mi sem ismerjük fel. Talán egy kicsit mi is szomorkodunk, mint a Tanítványok. De az Úr megvilágosítja számunkra is, hogy kereszthalálának a mi üdvösségünk a záloga: „Ti oktalanok, milyen nehezen hiszitek mindazt, amit a Proféták jövendöltek! Hát nem ezeket kellett elszenvednie a Messiásnak, hogy bemehessen dicsőségébe?” (a szenvedésével megváltsa a világot). (Lukács 24,13-35) Marasztaljuk az Urat a Tanítványokkal együtt! Hiszen ebben a zavaros, ellentmondásos 21. században igen-igen nagy szükségünk együtt lenni Vele! Kérjük, „maradj velünk, mert esteledik, és már lemenoben van a nap”. Hívásunkra betér hozzánk is. Leül asztalunkhoz, úgy, mint feltámadása után Emmauszban a Tanítványokkal. Amikor kezébe veszi a kenyeret és megáldja, majd odaadja, mint a Tanítványainak, megismétlődik az utolsó vacsora csodálatos misztériuma. Ekkor nekünk is megnyílik a szemünk, mint a Tanítványoknak. Krisztus felismerésének drámai pillanatát éljük át. A mi „szívünk is lángol” Krisztus felismerése, hitünk megerősödése által. Örömmel adhatjuk a világ tudtára mi is, hogy „az Úr valóban föltámadt”. (Lk. 14,34)

Hazánkban az Emmausz járásnak, húsvét éjszakai népi ájtatosságnak országszerte sokféle változata alakult ki már a középkorban. Az egykorú európai gyakorlat alapján is tudjuk, hogy nálunk is kellett lennie hasonló szokásnak. Dugonics András (XVIII.sz.) leírása szerint a szokás valóságos népiünnepéllé vált a barokk korban. Ekkor Pest és Buda lakói a Gellérthegyre mentek Emmauszra. A XIX. században a kecskemétiak a városzéli kápolnához vonultak, ahol lóversenyyel egybekötött mulatságot rendeztek. Orbán Balázs a brassói hagyományt örökölte meg: „...a fiatalok többnyire lóháton, cifrán felvirágozva, nagy tömegtől kísérvé kivonul a hegyekbe, ...ahol sütik a bárányt, esznek–isznak, mulatoznak”. Vonulásuk során húsvéti énekeket énekelnek és imádkoznak. Az Emmausz járás egykori virágzásának emlékét orzi a szepességi falu német Emmaus neve is (Arnótfalva). Hazai emlékeivel találkozhatunk Soprontól Nagyborzsönyig, Érsekújvártól Gyöngyöspatáig táblaképeken, tabernákulum ajtaján, szerzetesi kolostorok refectoriuma (ebédloje) falán. Ez a hagyomány az asznapi emmausi tanítványokról szóló Lukács evangéliumból merítette az indíttatását. Ez a szokás a húsvéti szent örömmel túlradó, elvilágiasodó megnyilatkozása.

Az Emmausz járás a határjárás egyik, a liturgiába beépített változata. Ez a húsvét éjszakai ájtatosság sokféle Jézuska-keresés, Istenkeresés szokása. A kapuváriak Krisztust keresték húsvét hétfőn. (Varga János plébános

atyá szíves közlése) Az Ipoly mentén nagyszombat é-félkor a falu apraja-nagyja eloimádkozó vezetésével az alkalomhoz illo különleges imádságokkal járta sorba a határban levo kereszteteket. Amikor az utolsó keresztnél megtalálták Krisztus szobrát, diadalmenetben vonultak Vele a templomba. Így ünnepelték a feltámadt Krisztust. Székelyudvarhelyen zászlókkal lóháton „Krisztus katonái” keresték a határban a Messiást. A körmenetek végso célja a tavaszi vetés védelme, a gonosz távortartása volt. Ezért imádkoztak ilyenkor a jégeso, a sáska, az árvíz ellen. Imájukban bo termo esztendot, békességet kértek Istentől.

Budaörsön és a Budai-hegység többi német falvaiban, Solymáron, Torbágyon többek között tisztító, egészségvarázsló szerepet töltött be a víz, a harmat, a húsvét hétfői locsolás. Bonomi Jenő, Budaörs néprajzkutatója leírása szerint a háború előtt (első világháború előtt) húsvét hajnalán 34 órakor kilovagoltak a legények a rétre. A harmatos fűvön megjáratták a lovakat, hogy a húsvéti harmat jótékony hatásában részesüljenek, egészségesek legyenek. A gulyás, a kondás is legelőre terelte a jószágot hasonló céllal.

„Eben aus, Emmaus / In Oostemauntook käime äim aus.” („Húsvét napján menjünk ki!”) - mondták az oslákó budaörsiek. A virágvasárnapon szentelt barkát is ekkor vitték ki a szolobe, a mezore a jó termés reményében.

Ritter Mihály leírja Egy naptári év szokásai Budaörsön címu muvében, hogy húsvét hétfőn a hívek kimentek a szolobe. Ilyenkor azt mondták, hogy „Emmausz”(ba) mennek. Az evangéliumi utalás mellett ez a budaörsi nyelvjárásban azt is jelentette, hogy „sík úton jární”. (eben / hin / aus gehen – e(b)maus / - Emmausz gehen.) Menet közben imádkoztak és énekeltek német nyelvü himnikus húsvéti énekeiket Clementis László helyi kántor „Ó, édes Jézus, erosiíts!” címu énekeskönyvéből.

Napjainkban az Emmausz járás szokását, ezt a nemes hagyományt folytatja a település hívo lakossága húsvét hétfő hajnalán.

„... az emmauszi úton is baktat két ilyen fáradt ember, s a világ útjain is sok jár ilyen. Hittünk, reméltünk, most nem hiszünk és nem is remélünk. Kínjainkkal a szórakozás, a világ felé fordulunk, szeretnénk elfelejteni magunkat. Ez nem az Isten útja! Minket is elfog néha a csüggedés, az unalom. S a világhoz fordulunk enyhülésért. Kereshetünk vigaszt a természetben, a szórakozásban, jó barátainknál... Jézus lesz a mi igazi vigasztalónk”

Prohászka Jézus felismerésének öröme is tanít bennünket elmékedéseiben:

„Két világ környékez bennünket, a természet és a kegyelem, s mindkettőből élünk. A természet nagy tény, csillagai, erdoi, óceánjai, pálmái, fuszálai titokzatos, szép valóságok. Titokzatosak, mert telítve vannak gondolattal, szépek, mert a ritmus ünnepel színeikben, vonalaikban. ...néma zenéjüktől tanul énekelni lelkem ...ez az erdos, csillagos, s hullámos világ ez a szuverén meg-

testesülése az isteni gondolatnak fölemel s nevel engem. ...érzésben, örömben s szenvedésben, vágyban s imában, könnyben s mosolyban, életben s halálban ...alakítja páratlan minta szerint a lelkeket: ez Krisztus.”

Legfontosabb következtetése ez:

„Nekünk a húsvét reggele ébredés az éjbol, tavaszodás a télbol, éledés a halálból. ...Mi hiszünk a feltámadásban, egyesekében éppúgy, mint a nemzetekében. Mi hiszünk az életben, bízunk a jobb jövőben, van reményünk nemzetünk föléledéséhez... Új tavasz, olajos rügy,

fakadó kikelet nemzetünk életében az a nemzedék, mely hisz a föltámadásban. (Prohászka Ottokár: Elmélkedések az Evangéliumról).

„Örvendetes napunk támadt, / Jézus Krisztus mert feltámadt. / Örvendjünk, vigadjunk, / vígan mind most mondjunk Al-le, al-le-lú-ját. (Bozóki: Énekeskönyv 1797.)

Vidám lélekkel várjuk Krisztus feltámadását, 2003 húsvétját! Menjünk el Emmauszba a Messiással együtt!

Paulovits Teréz

Gyorsjelentés a Rám-szakadékból

Az oszi pilisi túrán, melyet a Kolping-család rendezett, megfogalmazódott az igény egy téli túrára. Hamar szóba került a Rám-szakadék, a piliscsévi rövid pihenő alatt szó szót követett, és megállapodtunk január második felében, mint lehetséges időzónában. Újév után az első programtervezéskor, mind a Kolping-család mind a szent László Csapat részéről rögzítésre került az időpont, január 16. Dömösön tömegközlekedéssel hosszú az út, ezért autós konvojt szerveztünk.

Szombaton reggel hat autó jött össze huszonnégy utassal. Két kislányt, agy budait meg egy kunszentmiklósi közvetlenül Dömösre hoztak ki a szülők. Sorban indultunk a templom elöl. Békásmegyeren az egyik kocsit lerobbant, átcsoportosítottunk, az állomány egy részét HÉV-re ültettük és Dömösre visszamentünk értük Szentendrére. A külön fuvart a konvoj autóversenyző vénájú kituno soforje intézte. Így Leányfalun életben maradt a könnyelmu biciklista, aki 10 méter távolságból nem nézve semerre, kihajtott elénk. Ha én vagyok a sofor a saját kissé lusta Opelemmel, lehet hogy baljósakú dolgok történnek.

Dömösön a kávéházban ment a csocsó-mérkőzés, de Kolping-elnökünk Mátyás szigorú parancsára hamar összeszedte magát a társaság és útnak indultunk. Az erdei kápolnánál megálltunk, rövid ima és megemlékezés keretében kértük a Szuzanya pártfogását a nap további részére. Az eseményeket utólag értékelve el kell mondanom, muködött a pártfogás.

A szakadék bejáratánál eligazítótábla ismertette a várható nehézségeket, megfélésem szerint sötétebbre festve a helyzetet, mint az valójában volt. Bár az is igaz, az utóbbi idők balesetei miatt felmerült az időszakos látogatási tilalom bevezetésének gondolata, de erre végül is nem került sor. Néhány figyelmeztető gondolat után behatoltunk a szakadékba. Zsolt és Karcsi ment elöl, utána az apraja, Ágoston, Balázs, Benedek, a két Máté, Marci, Márk, Zsombor, a nagyobbak. Kitty, Orsi, Paamma, majd az idosebbek: a két András, Edit, Erzsi, jómagam, Gyuri, Imre, a két Judit, Mátyás, Mónika, Szilvia és Zsuzsi. Fokozatosan jelentkeztek a nehézségek, haladásunk lelassult, de mindenki nyugodtan, egyenletesen vette az akadályokat. A szurdok szűkült, egyre több hó és jég borította a patak medrét, izgalmas feladatokat tartogatván számunkra. A Rám-forrás után szembejövő csapattal találkoztunk. A rangidos vállán összetekert hegymászőkötél lógott. Juditjaink élénken kérdezősködtek a várható nehézségek iránt. Rövid tájékoztatásban részesültünk, melynek végkicsengése szerint

vissza fogunk fordulni. Határozottságot mutatva továbbindulást sürgettem, nehogy idő előtt elbizonytalanodjon nagyszerű csapatunk.

Elértük az első kritikus szakaszt, ahol láncba kapaszkodva kellett legyozni az emelkedőt, ami tavaszon és oszön jó három méteres bovízu vízesés. Egy-két társunkban felmerült a visszafordulás gondolata, de hamar jobb belátásra tértek és egyesével elindultunk legyozni az akadályt.

Zsolt mint egyik legerosebb és legügyesebb volt az első, néhány kisebb követte, majd a „nagyányok” és az asszonyok. Közben András egy kiugrónál közbenso állomást létesített, o felhúzta a pácienseket, magam pedig a nemesebb felüknel tenyeremmel toltam oket. Az utolsók között én is felmásztam, majd pár lépés után egy vízszintes szakaszon kiment alólam a jég és hanyattestem. Le kell kopogjam, ez volt az egyetlen baleset a túra folyamán. Kissé könnyebb szakasz következett, ahol elsősorban a hölgykoszorú igen élénk érdeklődést tanúsított a szakadék hátralévő részét illetően. Igyekeztem megnyugtató válaszokat adni, bár utaltam a megpróbáltatásokra is.

A következő láncos szakasz nem okozott igazi nehézséget. András felfedezte az övén lógó kis baltáját, lépcsőfokokat vágott. Egy profi pár meg is elozött bennünket, igazi jégcsákánnyal vágtak néhány lépcsőfokot, és a fiatalember bakancsán valódi hágóvas volt felszerelve. A meredek partfalat vastag jégkéreg borította, mindössze annyi történt, hogy néhányan idő előtt belecsúsztak a sekély, be nem fagyott mederszakaszba, és némi lábvizet vettek. Itt már igen vidám hangulat uralkodott, mindenki önbizalomra tett szert. A vidámság egészen a következő kanyarig tartott. Éreztem én a csontjaimban, hogy a gyakorlottak nem véletlenül hoztak magukkal kötelet.

Függöleges meredek befagyott vízesés állt előttünk, de az alján nyíltvízu tócsa, nehogy a kapaszkodót száraz lábbal, biztos talajon állva segíteni tudja valaki. Zsolt felmászott, Benedek követte, de láttam, hogy beleadnak mindent. Nem könnyen, de felküzdöttem magamat, mert éreztem, hogy felső segítség nélkül nem tud mindenki felkapaszkodni. Zsombor meg Balázs még felmásztak, majd Wendler András is feljött. Amennyire lehetett, megtisztította a ferde lépcsőfokokat a jégtől. Lecsatoltuk derékszíjainkat és két közbenso segítő állomást létesítettünk. Így is volt egy jó kétméteres szakasz, ahol a felfelé igyekvő csak a saját erejére és ügyességére volt utalva. Ez volt a túra legnehezebb, embert próbáló szakasza. Kézzelel és az összekapcsolt derékszíjjakkal segítettük fel

egymás után a csoport tagjait. Matyi egy másik szíjjal tartotta Andrást, aki meglehetősen nehéz pozitívában segített. A nyolc éves Marcit, aki két kézzel kapaszkodott a derékszíjba, egyszeruen felrántotta a befagyott vízesés jegén. Két kritikussabb helyzet adódott, de egyik ügyfél sem zuhant vissza. A hölgyek impozáns kitartással kapaszkodtak fel a segítő állomásig, Imre és Gyuri a végén nyugodtan másztak fel, megúsztuk a nehezét. A következő és egyben utolsó láncon mindenki magabiztossággal mászott fel. A szakadék kivezeto szakasza a kellemes üdítő séta kategóriájába tartozott. Volt még egy kis izgalom, mikor Marci meglehetősen sebességgel elkezdet lefelé csúszni a sáros és havas lejtőn, de a gondviselés működött, nem gurult be a mély árokba.

A turistaút elágazójánál a rönkasztaloknál nekiálltunk ebédelni. Mindenki jó étvágygal falatozott, süteményes és csokoládés dobozok jártak körbe, sok minden elfogyott. A madaraknak tettünk ki almaseleteket, közben jó falusiak módjára félszemmel figyeltük a többi társaságot, akik szintén kikapaszkodva a szakadékból, pótolták az elveszett energiát. Lassan fájni kezdtünk, nekiindultunk a könnyebb szakasznak. Hamar elértük a Dömösre visszavezeto piros jelzést, és innen már csak lefelé ballagtunk. Most éreztük meg, mennyit vett ki a szakadék belőlünk. Marci édesapja András, aki gyakorlott madármegfigyelo, egyesületi tag is, érdekes összefoglalót tartott néhányunknak a madarak életéről, szokásairól, táplálkozásukról. Útközben a gyerekek friss vérnyomokat fedeztek fel az erdőben. Néhányan követték a nyomokat, megállapítottuk, hol lohették meg a vadat, hol esett össze az erdőben, hogy húzták ki a vadászok az útra és tették teherautóra. Benedek sokáig követte a vérsíkos autónyomot, már csak éppenhogy látszott kis alakja az erdei út végében, de aztán visszafordult. Szép lassan beértünk Dömösre a régi kolostorromhoz. Míg a gyerekek körbe-

járták a helyreállított épületmaradványokat, Wendler Andris felolvasta a térkép hátoldaláról a település történetét, amely szorosán összefonódik az Árpád-házzal és a kolostor történetével. Összedolo trónszék, viszályok a koronáért, egy-két bezárt és megfenyítet trónkövetelo tanúskodik a régi szép idokrol és a község történelmi múltjáról.

A temetőn keresztül ballagtunk be a faluba. Az utolsó lejtő a túra legapraja, akinek mintha meg se kottyant volna a napi teljesítmény, csúszkáltak a lejtőn, kartonpapírt tettek a fenekük alá és úgy „szánkóztak” lefelé. A fotóren bementünk a kávézóba, megmelegedtünk, majd elosztottuk a személyi állományt a kocsikba. Pótolni kellett a Békásmegyeren kiesett autót és a két nagylányt is haza kellett vinni Budapestre. Mindenkinek jutott hely, elbúcsúztunk egymástól és a kocsik egymás után elindultak hazafelé.

Mint túravezeto, mindenkinek megköszönöm a teljesítményt. Nem mindennapi kitartásról tett tanúságot mindenki, aki ezen az emlékezetes kiránduláson résztvett. A Szent László Csapat hagyományai közé tartozik immáron több mint kilenc éve, hogy a táborozások, nagyobb akciók résztvevői saját készítésű tábori vagy túrajelvényt kapnak emlékül. Ez a túra közös szervezés volt a Kolping-családdal, de a teljesítményt illetően úgy döntöttem, hogy mindenki megérdemel egy túra jelvényt.

Az acélszürke alap a kitartást, bátorságot, állhatatosságot jelképezi. A fehér csillag - ami régi térképeken az Északi- és Délisark jelképe volt - a legyozott behavazott fehér jégvilágot jelképezi. Minden jelvényünkön a piros-fehér-zöld a hazához való törhetetlen hűséget, ragaszkodást szimbolizálja.

A túrázást a tavaszon folytatni fogjuk.

Lévay Erno

Dr. Semjén Zsolt,

a Fidesz-MPP egyházpolitikusa tartott előadást a Budaörsön március 9-én „A keresztény ember feladata a közéletben” címmel. Az egykori államtitkár beszélt arról, miért hamis a korunkban felkapott szlogen: „az Egyház ne politizáljon”. Az állam és az Egyház szétválasztása fontos, ám nyilván nem várható el a határozott világképpel rendelkezo Egyháztól, hogy mindig az aktuális politikai irányzatoktól egyenlo távolságot tartva, így hozzájuk igazodva határozza meg álláspontját. Az Egyház nem véletlenül fogalmaz meg kritériumokat, hogy ki nevezheti magát keresztény politikusnak. Az értelmiség egy csoportja igyekszik elhítenni velünk, hogy az Egyház csak egy a civil szervezetek közül – ezt sugallja az új szociális törvény is... A vallás nevésséggé tételét szolgálja Magyarországon a világ talán legliberálisabb szabályozása is: a '80-as években elfogadott 2/3-os törvény szerint nálunk ma a történelmi egyházakkal teljesen egyenrangú egyházat alapíthat bármely képesítés nélküli természetgyógyász vagy gazdasági vállalkozás, rombolva ezzel a vallás tekintélyét. Ez azonban nagyon veszélyes. Szerencsére mivel az EU az ilyen visszaéléseket nem turi, a törvény a csatlakozás után várhatóan változni fog. Az egyháztámogatási vitával kapcsolatban megemlítette, hogy a felajánlott 1%-ok figyelmen kívül hagyják a nyugdíjasokat és diákokat, így erosen torzítanak. Platón szavai ma is aktuálisak: „Ha a bölcs és becsületes embe-

rek lemondanak róla, hogy ok irányítsák a polisz életét, az lesz a büntetésük, hogy ostobák és gazemberek fog-
nak uralkodni felettük.”

N. B.

Szerinted lehetséges, hogy ebben az egyházközségben csak harmincan vannak, akik...

... a templomban igényes zenét szeretnének hallani?

... az éneklésben örömet találnak?

... akiknek fontos, hogy egy régóta működő közösség új tagokkal bővüljön?

Ha szerinted a templom megérdemel egy **színvonalas énekkart,**

Segíts nekünk, hozd a barátaidat, és **GYERE PRÓBÁRA KEDDENKÉNT 7-RE A SEKRESTYE FÖLÖTTI HITTANTEREMBE!**

Közeli terveink: ünnepi éneklés Húsvétkor, CD-felvétel, külföldi szereplés.

WERNER ALAJOS KÓRUS

A budaörsi katolikus templom énekkara

Nagyheti szertartásrend

Nagycsütörtök:

- 19:00 **Ünnepi szentmise:** közös szentáldozás két szín alatt, oltárfosztás
20:00-24:00 **Csendes virrasztás**

Nagypéntek:

- 8:00-9:00 **Gyóntatás**
9:00 **Fájdalmas rózsafuzér**
15:00 **Keresztúti ájtatosság a Kálvárián**
19:00 **Ünnepi szertartások:** Passió éneklése, kereszthódolat, szentáldozás
23:00-ig **Szentsír látogatás**

Nagyszombat:

- 8:00-12:00 **Szentsír látogatás**
15:00 **Ételszentelés a sekrestyében**
19:00 **Vigiliali szertartások:** tuzszentelés, Igeliturgia, Allelujás szentmise, feltámadási körmenet

Gyóntatás kora délelőtt és a szentmisék előtt.

Húsvétvasárnap és Húsvéthétfo

Ünnepi istentiszteleti rend szerint.

Köszönolevél

2003. március 22-én a Kolping-család által szervezett lelki esték sorozatban a Sztrilich házaspár (Mária és Ákos) volt a vendégünk. Ákos és Mária Budapesten élnek, de ennek ellenére ezer szállal kötődnek Budaörshez. 2002. augusztus 5-én, vasárnap a Balatonon tragikus körülmények között két gyermeküket (Balázs és Anna) és Ákos testvérét veszítették el. Kérésünkre tanúságot tettek arról, hogy mint gyakorló keresztények, hogyan élték át ezt a tragikus eseményt, és hogyan tudják újra kimondani, „Uram, legyen meg a Te akaratod!”.

Kedves Mária és Ákos!

Szeretném Nektek megköszönni a március 22-i estét, melyről azt hiszem, minden jelenlévo megtörtén, lélekben még is felemelkedve távozott.

Többen is szorongó szívvel vártuk a találkozást: Feltettünk Titeket – és nyilván magunkat is... Csak emberfeletti erő képes arra, hogy ekkora próbatétel után még áldozatot hozzon felebarátaiért.

Hálás szívvel elfogadtuk ezt az áldozatot, a Ti önzetlen, végtelenül intelligens, mély hittől és szeretettől vezérelt tanúságtételeteket. Szavakkal ki sem fejezhető, milyen sokat kaptunk!

Isten áldja meg a Sztrilich Családot!

Budaörs, 2003. március

Brádeánné Gacs Judit

Spányi Antal lett az új püspökünk

Lapzártánkkor érkezett a hír: Új püspöke van a székesfehérvári egyházmegyének. Április 4-én II. János Pál pápa elfogadta a 75. életévét betöltött Takács Nándor püspök úr lemondását. Az egyházi törvénykönyv 401. kánonja szerint „az a megyés püspök, aki betöltötte 75. életévét, szíveskedjék benyújtani hivataláról való lemondását a pápának, aki az összes körülmények figyelembe vételével fogja meghozni döntését”. A Szentatya egyházmegyénk új püspökének Spányi Antalt, az esztergom-budapesti egyházmegye korábbi segédpüspökét nevezte ki. Isten áldja, püspök úr!

N. B.

Csorduló Fény

- Novák Györgynek és feleségének, Zsuzsának szeretettel, hogy fájó erdélyi szívüket soha ne hagyja el a remény!

A hang
mely nagyon mélyről jött
és nagyon messzirol
a város nyugtalanító
forgatagában így biztatott:
„menj ki a városból a határba - és láss!”
Minden télies, mozdulatlan volt még
de a tájnak ebben az alvó
látszólagos mozdulatlanságában
a föld tavaszi lázát érezve
csfrák életerotol duzzadtak
rügyek nyújtózva pattantak
fészkekben, odúkban
egy osi ritmustól a szívek
vidámabban dobogtak
és még sok pici jel hirdette
a tél feletti gyozelmet...
és ahogy ott álltam
e látomásszeru megújulásban
csodát tett velem a Gondviselés:
a szemembe, szívembe csordult a Fény!

2003 tavaszán

Siklós Endre